

ROMANIA NOUA

Abonamente: 6 luni Lei 45
1 An 80

Organ de propagandă pentru unirea politică a tuturor Românilor

Redacția și Administrația
— Strada Ciocoi No. 39 — Chișinău —
— TELEFON 51 —

Director: Dr. ANISFOR GHIDU

Iese în fiecare zi de lucru

Prim-Redactor: Dr. ION HAYB

Sub conducerea unui comitet alcătuit de Români din toate țările

Românii din Crimea, Caucaz și America

— Chestiunea repatrierii lor —

Indolența vinovată a conducătorilor neamului nostru a adus cu sine că, în vremea orăzilor din diferitele provincii românești se înstrăbuțau din en în en și industria și comerțul începeau tot mai mult pe mâni venetice, zeci de mii dintre cei mai harnici fi ai neamului apucau în mână toigulul privilegii, căutându-și prin țări îndepărtate o bucată de pâine pentru ei și pentru familiile lor.

Nu ca urmare a vre-unui principiu bine stabilit de economie națională, ci ca o urmare a totalei lipsă de interes din partea conducătorilor, avem astăzi vre-o 150 de mii Români în America și vre-o 5000 de Români emigrați în foșta Rusia, în special în Crimea și Caucaz.

Astăzi, când trebuie să privim la fața toată problema de viață a neamului românesc de prețioasă, problema celor peste 150 de mii Români emigrați mai ales din Transilvania trebuie să ne intereseze într-o măsură mare.

Care au fost oare cauzele emigrării acestor harnice elemente? De sunt două categorii și anume: economice și politice.

Legile înguste și pînă de restriții aduse în ultima vreme de guvernul de la București, pe de parte organizarea defavorabilă a vieții economice, birocrația multă și stăruia crescândă pe de altă — în silit pe oameni să-și ia luncă în cap și să-și caute altă țară, mai bogată, și în care să aștepte trai mai ușor. Dacă mai adăugăm și organizarea politică neglijentă pe care firma noastră dădea de libertate n'o mai puteau suporta — avem înaintea noastră un complex de cauze.

Dacă Ungarii nu s'au gândit niciodată la ușurarea vieții concetățenilor lor, România trebuie să se gândească la ferirea fiilor ei. Ea trebuie să le asigne asfel de tratări în cuprinsul ei, încât ei să-și poată trăia viața în țara lor și să nu dorască a trăi în țări străine. Nu suntem un popor atârnat de mare, încât să ne putem permite luxul unui așa de mare export de elemente naționale în țări străine. Nații și Englezii, cari au avut la dispoziție imperiul mondial și care erau scârpini pe întregul lor vast teritoriu național și puteau trăi în țările lor și în țările străine, de ce au făcut o asemenea migrație? Pentru că ei au avut în țara lor și în țările străine o viață economică, industrială și comercială și o bună organizație socială și economică. Mulți din ei, întorși acasă, au putut îmbrățișa cu bună încredință, comertul, dăduți un avânt mare, grade, capitalului de care dispuneau. Căteva zeci de milioane de oameni au rămas în țara lor și au avut o bună viață economică și socială și puteau trăi în țara lor și în țările străine.

Orice Român repatriat e un dublu câștig. Mai întâi el nu mai e obligat pentru țară, și-a dăruit el poate înlocui pe unul din mulții foarte mulți străini pe cari îi avem în mijlocul nostru.

Să nu credem că, întorcându-se în țara lor, hotărâți de la Nistru și până la Tisa, să devină numai prii zăi țării.

Ferirea ei este o chestiune de organizație și de inteligență și de înmulțirea forțelor naționale active. Să stăruim deci pentru organizarea cât mai bună a vieții de mâine, în cadrul căreia trebuie să-și găsească soluțiunea și chestia repatrierii Românilor din Crimea, Caucaz și America.

Ministrul de instrucție al României Mari

— Cine să fie? —

Credem că nu e de loc prematur să ne punem această întrebare importantă, căci vreme vedem că țara visată de noi în față și așteaptă să-și primească noua sa organizare potrivit cu interesele superioare ale Statului românesc.

Partidele istorice și alte grupări politice de proveniență mai mult sau mai puțin recentă se agită de pe acum în vederea acțiunii care să le aducă nu numai o consolidare a situației lor, ci și elemente nouă de întărire politică în lupta pentru cucerirea puterii de Stat.

Se vor pune în circulație iarăși metodele cunoscute, se vor întreprinde din nou călețele electorale cu aspectul lor vulgar ori seducător, ca din aplicarea lor să scuză folosirea acestor ver fi mai abili în capturarea multor suflete.

Ni se pare însă, că noua principii răsărite din sângeleaz ciocnirea a popoarelor, au provocat și în domeniul vieții politice o schimbare fundamentală. Lumea veche se îngheță iremediabil cu toate fermele și stereotipurile ei și se înalță o concepție nouă, îndrumătoare spre orizonturile necunoscute ale progresului politic.

Ori de cunosător al statelor moderne știe, că în cabinetele politice, cari determină toată viața publică transacția și imoralitatea era unul din principalele conducătoare ale politicii interne și externe.

Eticheta secretului sub care se îndrumau problemele de stat și destinele milioanei împovărați, perit-au omenilor politici și au dispărut sistemele de guvernare din trecut și au început să se întindă noi principii.

Pe o parte și reciprocitatea intereselor, spre a țânși cât mai bine adăvărata intenții ale unei clase, dintr-o parte și clase de permanentă și neșădătoasă aservirea intereselor generale.

Războiul universal a săvârșit și în acest domeniu operațiunile care erau atârnat de necesități imperioase.

Participarea maselor la viața politică și trecerea destinelor statului în mâna acestor factor constituie de sigur o curent, care va da o nouă orientare istoriei politice mondiale.

Le noi-marile reforme constituționale sunt și ele izvorâte din acest curent puternic, care castigă o întințită recunoștință prin marile principii fixe de atârta hotărâre și sinceritate de Wilson.

Astăzi doctrinele de nouă și adăvărata umanitate străbat în toate colțurile lumii, provocând zgândiri sociale și prefaceri politice revoluționare.

Popoarele se îndreaptă spre o viață nouă, care ține să înalțate tot ce a fost micușina, așezând în temelii stăvili pietrele adăvărului.

Oamenii de adevărat, de credință și de convingere dregă și entă și popoarele să se unesc într-o hotărâre etnică a României Mari. El tinde să așeze la cârmă țării noastre un bărbat integru, capabil să se pună în fruntea ei.

Proclamația armatei române către Ardeleni

— Românii! —

Din înaltul ordin al M. S. Regelui Ferdinand I, în urma chemării Comitetului Național Român, armata noastră a trecut Carpații pentru a desfrua hotarele care se ridicau între noi, rupând în două trupul aceluiași neam.

Pășind cu dragoste frățescă pe pământul Transilvaniei, ostirea română vine în numele unor sfinte drepturi naționale și omenestii pentru a garanta libertatea aceluiași popor.

Însușirea de aceste gânduri, asigurăm pe toți locuitorii pământului românesc până la Tisa și Danăre, fără deosebire de neam și de lege, că vom păzi cu credință viața și avutul tuturor.

Indemnăm deci întreaga populație ca sub pavăza ostii române să-și continue ocupațiile obișnuite, astfel ca viața normală în sate și orașe să nu sufere nici o înrăburare.

Ficărui locuitor i se va respecta libera exercitare a drepturilor sale cetățenești, iar în același timp se pune în vedere tuturor că orăz de nesupunere se va pedepsi cu toată severitatea.

ROMÂNII,

Pe câmpia Turdei, unde de odată cu trupul Marelui Voevod Mihai a căzut înfrânt și visul nostru secular, astăzi fluturând din nou mîndrele flamuri române, înfăptuind pentru veșnicie Unirea tuturor Românilor.

Șefii Statului-major General ai armatei
General PREZAN

PROCLAMAȚIE

Comandantul diviziei a 7, care a intrat în Ardeal, generalul Moșoiu, originar din Transilvania, a dat către Români de peste muniș următoarea admirabilă proclamație:

Români!

De când pe malul Căpușului Voevodul Gelu muri moarte de viteaz împotrivindu-se crotropitului barbar, stăpânire străină și așezat în mândrul Ardeal.

Sânt o mie de ani de atunci și, în tot acest timp, o singură dată lanțurile au fost s'arătate de către cel mai mare dintre visitorii neamului nostru.

Dar viteazul Mihai a căzut răpus mișelește, și visul lui s'a spulberat. Iarăși veacuri de robie amară, care v'au înfrânt, însă suferitele vi-le-au oțelit.

Clipe visate de toți, prevestite de glasul atâtor profesii, sfîințite de sângerul atâtor martiri luptători ai idealului, a sosit acum.

Lanțurile cad pentru totdeauna. Armata română pășește încrezătoare în Ardealul frățesc. Pășește încrezătorii doroibanții, și în fruntea lor umbra marelui Mihai se îndreaptă spre pământul visat, spre pământul unde mișelia străinilor i-a curmat minunata viață.

La sâmbătoarea biruinței a împlinirii destinului, grăbesc marile umbre care au crezut în acest ideal și au pierit în el. Soseșc și Horia și Cloșca și Crișan, și Iancu vine cu mîndrul său Moși.

Supt privigherea lor suferitele noastre să se contopească într'unul, în marea sâmbătoare a unirii celei veșnice.

Români!

Cu noi aducem libertatea, iar dreptatea este scrisă pe steagurile noastre. Din ordinul Maiestății Sale Regelui Ferdinand I-ii, a Celui mai viteaz și mai înțelept dintre Regi, trecem hotarele nedrepte care ne-au despărțit zece veacuri, și, stergînd amintirea timpurilor de durere și umilință, vă întindem mâna de înțelegere și întări legătura care de acum nu trebuie să se mai desfacă și nu se va mai desfaca.

Comandantul Diviziei a 7-a
Generalul Moșoiu

Șef de Stat Major
Locot-colonel Stăneșcu

Românii din Transilvania protestează în fața lumii contra Ungurilor

Într-o telegramă de ieri am arătat uneltirea Ungurilor în contra Românilor, pe cari ar voi să-i fie și mai departe în robie. Ei nu vor să-și dea nimic de dreptul popoarelor să-și ia în mâini singure soarta și fațeta lor pentru a-și asigura și mai departe dominația asupra popoarelor pe cari le-au stăpînit până acum.

Sunt cele din urmă străvaci ale unui popor care năi odă și n'a putut înalța până acolo. În cănt să înțeleagă și drepturile celor la viață, nu numai pe el însuși.

Pe unu a arde la lumii civilizate situația de astăzi a poporului român din Transilvania. Ceasul e național românesc de aceluși lansat următoarea proclamație, pe care ținem să postăm ca un document prețios:

Cătră popoarele din lumea întreagă:

„Poporul Român din Transilvania și Ungaria, pe care oligarhia poporului maghiar l'a ținut de veacuri în robie fizică și sufletească, separându-se acum de Ungaria, prin victoria armelor noastre care au luptat pentru civilizația umană în contra principiului de asuprire și aserviire a micilor popoare și pentru democrație, — și-a afirmat hotărîrea sa în fața guvernului potențialilor despăzi acum, să dregeste și organizare un stat liber și independent, astfel ca și poporul român să-și poată stabili înaintea obștănească în folosul culturii universale.”

Guvernul apăsătorilor de până ieri nu admite poporul român acest drept, dreptul natural al tuturor popoarelor de a dispune singure de teritoriile locuite de ele, punând în fața acestor hotărîri și acestui drept forța brutală a organizației Statului apăsător de ieri.

Clasa dominantă a poporului maghiar, de îndelungate veacuri n'a făcut alta decât, prin ținerea de elemente străine, să-a străduțit să rupă și să fărâmițeze corpul compact al poporului nostru; iar dela 1867, dela inaugurarea

rea pseudo-constituționalismului, scopul unic, recunoscut pe fața al politicii de guvernământ maghiar, a fost nimicirea noastră totală. Prin politica de colonizare forțată, lipsită de orice bază de drept, pe pământurile noastre strămoșestii; prin politica de maghiarizare silită, practică față de acei români cari, forțați de împrejurări, erau nevoiți de a sta în contact cu dominația maghiară; prin importarea în teritoriul românesc a sutelor de mii de funcționari, oprind poporul nostru de a-și satisface singur trebuințele sale industriale, au maghiarizat orașele, cu mijloace artificiale și în scopul nimicirii noastre barbare au impresionat etnicitate teritoriul locuit de români.

Guvernul maghiar intenționează acum a-și justifica rezistența față de hotărîrea poporului român de a-și organiza statul său liber și independent pe pământul strămoșestii, prin situația de fapt creată, prin mijloace criminale și de corupere. Aceasta situație, creată prin crimele lor comise până acum în contra libertății noastre naționale, dregeste a o prezenta ca o justificare a nouii alianți, pe care-l plănușc în dauna noastră.

În fața acestor uneltiri, ar rămăne să ne valorificăm drepturile noastre, prin forța dar ori și că de hotărîmii am fi a ne jertfi în viața pentru apărarea libertății noastre naționale, acum când sărbătorim triumful civilizației în contra barbariei și așteptăm legislația internațională, care va schimba dominația forței brute cu aceea a dreptului și va înalțate din toată lumea rămășițele rezultante ale trecutului, poporul Român se abine deocamdata de a se servi de mijloace barbare în aranjarea raporturilor dintre popoare.

Dar, prin aceasta protesteză în fața lumii întregi în contra intenției criminale a guvernului maghiar, care și acum vrea să-și aservească poporul român sub dominația străină și-l oprește ca să se constituie un stat liber și independent.

Poporul Român din Transilvania și Ungaria nu dorășc subjugarea altor popoare. Împotră o clasă socială istorică dominantă, poporul român prin structura sa socială este întruparea celei mai perfecte democrații

Poporul Român este îndreptat să aștepte libertatea...

Organizarea și întrun stat liber și independent...

Preferința în contra revendicărilor maghiare...

La nici un caz Poporul Român nu dărește...

Poporul Român din Ungaria și Transilvania...

Comitetul Național Român

Chișinău-Ieși-Cernăuți-Alba-Iulia

Ni se comunică a ține care pe ne-măpăsoază până la înfrimă...

Dela Alba-Iulia ci se vor întoarce pe-o dată...

Dela societatea istorică eparhială

Luni 12 Noiembrie, ora 5 seara, în „Casa Eparhială”...

P. C. Sa Arhimandritul V. Puiu, președintele societății...

Atât societatea, care datează din 1902, cât și publicațiile sale...

Arată apoi măsurile luate pentru înființarea...

So propune apoi alegerea membrilor activi ai societății...

În curând se vor publica cenzurile literare ale acestei societăți.

TELEGRAMME

Averea Universității săsești va trece în mâinile Românilor

Se anunță că la somația consiliului național din Sibiu...

Eliberarea Dobrogei

Dobrogea, unde se află și o divizie engleză, a fost ocupată...

Bucovina aproape întreaga în mâinile românești

Catolicismul unguresc din Transilvania

Alba-Iulia. — Episcopul romano-catolic, contele Mailat...

Ciocanți între Românii și Unguri în Alai

Știri de domoale

Viștea în Budapesta

Budapesta. Situația în Budapesta e disperată...

De ce s'a amână unirea BBucovinii

Statutele penitenciare din Basarabia

Opți franceze spre Cluj

Saverani Belgiei în Bruxelles

Apogeei asistații?

Incadrarea ofițerilor basarabeni

Ofițerii români basarabeni superiori...

Costul gazetei

Generalul Prezan la București

Situația critică din Odessa

Tropele sârbești în Croația

Ungurii la Odesa

Resisterea în Ardeal

Planos monofirii

Mihailu al II-lea sau Victor?

Profesorul D. Onașu de la Universitatea din București...

Propunerea aceasta n'a găsit aderenții...

Între timp s'a înființat un comitet...

Comitetul Național Român

Caselor Naționale. Directori: I. Manolescu și I. V. Soricu. Abonament 20 lei anual.

Generalul Mosoiu. Se aduce la cunoștința părinților...

Enciclopedie română de Dr. A. Diaconovici. 3 volume...

Doctorul SÂMBULESCU. Tratatul științific radical al bolilor...

Doctorul L. NISSIM. Faceri, operațiuni abstracte...

V. DINULESCU. Medic șef al infirmeriei de ochi...

MINELE de CARBONI. Căuta o întreprindere...

Doctor V. Măndruț. Specialist în boale interne...

INFORMAȚIUNI BCU Cluj - Central University Library

Roșie căie-va zile gozeta noastră va înfrința...

Înfrințarea stărilor în Chișinău...

„Bucovina nouă”. — Populația bucovineană...

Portretul femeii regale în poziția din Basarabia...

Im tanterme. — Primăria orașului Chișinău...

Către refugiații cari s'au fotografat...

În tanterme. — Primăria orașului Chișinău...

Către refugiații cari s'au fotografat...

În discursul pe care la finit la serbarea jubileului...

Clasarea Coloseum (Facia). — Azi odată drama...

Clasarea Coloseum (Facia). — Azi odată drama...

Clasarea Coloseum (Facia). — Azi odată drama...

Redacția aduce colegilor cari au plecat...

Fișele refugiaților. — După bucovinieni...

Statutele penitenciare din Basarabia...

Opți franceze spre Cluj...

Saverani Belgiei în Bruxelles...

Apogeei asistații?...

Incadrarea ofițerilor basarabeni...

Ofițerii români basarabeni superiori...

Costul gazetei...

Generalul Prezan la București...

Situația critică din Odessa...

Tropele sârbești în Croația...

Ungurii la Odesa...

Resisterea în Ardeal...

Planos monofirii...

Mihailu al II-lea sau Victor?...

Profesorul D. Onașu de la Universitatea...

Propunerea aceasta n'a găsit aderenții...

Între timp s'a înființat un comitet...

Comitetul Național Român...

Generalul Prezan la București...

Situația critică din Odessa...

Tropele sârbești în Croația...

Ungurii la Odesa...

Resisterea în Ardeal...

Planos monofirii...

Mihailu al II-lea sau Victor?...

Profesorul D. Onașu de la Universitatea...

Propunerea aceasta n'a găsit aderenții...

Între timp s'a înființat un comitet...

Comitetul Național Român...

Generalul Prezan la București...

Situația critică din Odessa...

Tropele sârbești în Croația...

Ungurii la Odesa...

Resisterea în Ardeal...

Advertisement for various medical services and books, including Dr. Sâmbulescu, Dr. Nissim, and Dr. Dinulescu.